

Kostas Kazakos (1935-2022)

Fotografia: Simela Pantzartzi
ΑΠΕ-ΜΠΕ (Αθηναϊκό & Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων)
Agència Atenesa i Macedònica de Notícies

Kostas Kazakos va néixer a Pírgos, ciutat principal de l'Èlida, el 29 de maig de 1935. Als 18 anys se'n va anar a estudiar a Atenes. Segons algunes fonts, la vinculació de la família de Kazakos a l'esquerra li va impedir cursar la carrera de Pedagogia, fet que va portar-lo a estudiar art dramàtic a l'Escola de Cinema Likurgos Stavrakos i al Teatre d'Art Kàrolos Kuhn, on es va llicenciar el 1957. Aquell mateix any va interpretar el primer paper a l'escena d'un teatre, al *Cercle de guix* de Brecht. Així va començar una carrera brillant, amb grans papers en grans obres de grans autors del seu temps, com ara Arthur Miller, Jean-Paul Sartre, Tennessee Williams i el dramaturg grec Iàkovos Kambanel·lis, així com en obres del teatre clàssic (Shakespeare, Goldoni, Sòfocles).

Un any abans del seu debut teatral, Kazakos es va estrenar al cinema, a la pel·lícula *El rapte de Persèfone*, una sàtira amb guió de l'esmentat Kambanel·lis. Els anys següents, en paral·lel amb la dedicació al teatre, seguiren moltes interpretacions a la pantalla gran, entre les quals destaca la col·laboració amb Michael Cacoyannis i Irene Papas a *Ifigenia* (1977), en què Kazakos interpreta el paper d'Agamèmnon. Aquest va ser, segurament, el rol que més va transcendir les fronteres del seu país. També destaca, per altres motius, *Concert per a metralladores* (1967), en què Kazakos va conèixer la gran actriu grega Jenny Karezi, amb qui compartia protagonisme a la pel·lícula. L'any següent, Kazakos i Karezi es van casar i al cap d'un any van tenir un fill, anomenat igual que el pare i també actor.

Kazakos i Karezi, a banda de les respectives carreres com a actors, també van dedicar-se conjuntament a la direcció d'obres de teatre. En aquest sentit, la seva obra més recordada és *El nostre gran circ* (*Το μεγάλο μας τσίρκο*, 1973), amb text de Kambanel·lis i música de Stavros Xarkhakos, que, gràcies a l'al·legoria finament velada, va aconseguir superar la censura del règim i va ser entesa ràpidament pels espectadors com un clam contra la dictadura dels coronels. Al cap de poc de l'estrena, en ple èxit de públic, el teatre va ser clausurat, l'obra, cancel·lada, i Kazakos i Karezi, detinguts i empresonats breument. El mes següent, el novembre del 73, després dels fets de la Politècnica, van tornar a ser detinguts. Malgrat això, la parella d'actors-directors no es va deixar atemorir i va tornar a posar en escena l'obra el desembre d'aquell mateix any. L'estiu de l'any següent, caiguda la

dictadura, l'obra es va tornar a representar amb les escenes censurades i una cançó que commemorava els morts de la Politècnica.

En efecte, Kazakos va heretar les conviccions polítiques de la família i sempre va tenir molt clar el seu rol d'artista militant. Ja de gran, es va presentar a les llistes del Partit Comunista Grec i va ser elegit diputat en dues ocasions, a les eleccions del 2007 i a les del 2009. El setembre del 2021, un any abans de la seva mort, encara va actuar en una obra musical del festival de les joventuts del partit. Kostas Kazakos va morir a 87 anys el 13 de setembre d'enguany per problemes respiratoris i és recordat, per la gran presència escènica, la veu profunda i imponent i la varietat de recursos interpretatius, com un dels grans actors grecs de l'últim segle.

PAU SABATÉ MARQUÉS